

ALKOHOLI- JA HUUMETUTKIMUS

Seuran talviseminaarin aiheena lääkkeiden väärinkäyttö

Lääkkeiden väärinkäytöllä tarkoitetaan lääkkeen käyttöä lääkärin ohjeen vastaisesti tai päihtymistarkoituksessa. Ilmiö on Suomessa laaja, mutta vasta heikosti tunnettu. Rauhoittavat lääkkeet ja opioidipohjaiset kipu- ja korvaushoitolääkkeet ovat nykyisin merkittävä osa suomalaista huumeekulttuuria. Lääkkeiden päihdekäyttö on yleisintä nuorilla, joilla käyttö on 3–4-kertaistunut verrattuna 1990-luvun alkuun. Väestötasolla lääkkeet ovat kolmanneksi suosituin päihde alkoholin ja kannabiksen jälkeen. Ongelman merkittävyydestä kertoo se, että lääkkeet ovat olleet viime vuosikymmeninä mukana valtaosassa huumekuolemista. Lääkkeiden väärinkäytössä ei kuitenkaan ole kyse vain päihtymisestä, vaan käytön taustalla voi olla myös itsehoito tai lääkärin määräämään lääkkeeseen muodostunut riippuvuus.

Lääkkeiden väärinkäyttöön puuttumista vaikeuttaa se, että lääkkeet ovat laillisia ja oikein käytettyinä myös tarpeellisia. Opiaattikorvaushoidon kehittyminen on auttanut lukuisia päihdeongelmaisia, mutta samalla korvaushoitotuotteet ovat valuneet katukauppaan ja muodostaneet uudenlaisia ongelmia. Huumeet Suomessa 2020 -tutkimuksessa esitetyn arvioiden mukaan lääkkeiden väärinkäyttö tulee tulevaisuudessa entisestään lisääntymään. Samalla lisääntyvät lääkkeisiin liittyvät kuolemat, jotka koskevat erityisesti nuoria sekakäyttäjiä.

Kuinka paljon Suomessa esiintyy väärinkäyttöä? Kuka käyttää lääkkeitä väärin? Mikä rooli lääkkeillä on huumeidenkäyttäjien yliannostuskuolemissa? Minkälaisia tekijöitä löytyy päihdeongelmaisten lääkkeidenkäytön taustalta? Entä miten päihdehoidon lääkkeellistyminen vaikuttaa päihteiden käyttökulttuureihin? Näihin kysymyksiin vastaa Alkoholi- ja huumeututkijain vuoden ensimmäinen seminaari, jonka ohjelma ja ilmoittautumisohjeet löytyvät tästä jäsenkirjeestä. Tervetuloa kuuntelemaan ja keskustelemaan!

JÄSENKIRJE

1/2014

Sisällys:

Hallitukselta

Vuosikokous 27.2.

**Seuran verkkosivut
uudistuvat**

Ilmestyneitä väitöskirjoja

**Seminaari 4.3.
Lääkkeiden väärinkäyttö**

Alkoholi- ja huumeutkijain seura ry

Finnish Society for Alcohol and Drug Research

Alkoholi- ja huumeutkijain seuran hallitus:**Jussi Perälä (pj)**

[pj\[at\]ahts.fi](mailto:pj[at]ahts.fi)

Sanna Kailanto (varapj)

[sanna.kailanto\[at\]thl.fi](mailto:sanna.kailanto[at]thl.fi)

Marke Jääskeläinen (sihteeri)

[sihteeri\[at\]ahts.fi](mailto:sihteeri[at]ahts.fi)

Anu Katainen

[anu.h.katainen\[at\]helsinki.fi](mailto:anu.h.katainen[at]helsinki.fi)

Karoliina Karjalainen

[karoliina.karjalainen\[at\]thl.fi](mailto:karoliina.karjalainen[at]thl.fi)

Anna Leppo

[anna.leppo\[at\]helsinki.fi](mailto:anna.leppo[at]helsinki.fi)

Antti Maunu

[antti.maunu\[at\]ehyt.fi](mailto:antti.maunu[at]ehyt.fi)

Riikka Perälä

[riikka.perala\[at\]helsinki.fi](mailto:riikka.perala[at]helsinki.fi)

Anita Virta

[anita.virta\[at\]oulu.fi](mailto:anita.virta[at]oulu.fi)

Yhteystiedot*Postiosoite:*

c/o Marke Jääskeläinen
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30, 00271 Helsinki

Puhelin:

029 524 6637

Internet:

www.ahts.fi

Jäsenmaksu

Eläkeläiset/opiskelijat 10 euroa, muille 15 euroa. Maksetaan henkilökohtaisen viitteen kanssa tilille: Danske Bank FI18 8000 1700 5879 50

Ovatko yhteystietosi muuttuneet?

Pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan posti- tai sähköpostiosoitteissa tapahtuneet muutokset seuran sihteerille.

Vuosikokous 27.2.2014

Alkoholi- ja huumeutkijain seura ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään torstaina 27.2.2014 klo 16.00 alkaen Tieteiden talolla (Kirkkokatu 6, 00170 Helsinki), salissa 312. Vuosikokouksessa mm. valitaan vuoden 2014 hallitus. Tervetuloa!

Seuran verkkosivut uudistuvat

Seuran hallitus aloitti viime vuonna seuran verkkosivujen (www.ahts.fi) uudistamisen. Verkkosivuja selkeytettiin ja samassa yhteydessä seuran logo päivitettiin modernimmaksi. Uudistamistyö jatkuu tänä vuonna sivujen sisällöllisellä kehittämisellä. Uutena sisältönä sivuille on tulossa mm. seuran oma blogi, jossa käsitellään ajankohtaisia päiheisiin liittyviä ilmiöitä ja tuoreita tutkimuksia.

Seuran jäsenten toivotaan osallistuvan kehittämistyöhön lähettämällä ideoita ja toiveita puheenjohtajalle (pj@ahts.fi) tai sihteerille (sihteeri@ahts.fi).

Ilmestyneitä väitöskirjoja

FM Sanna Rantakömi väitteli 25.10.2013 Itä-Suomen yliopiston terveystieteiden tiedekunnassa aiheesta ”Alcohol consumption, atherosclerosis and stroke – Epidemiologic follow-up study in middle-aged Finnish men”. Väitöskirja on myös elektroninen julkaisu ja luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-1239-8>.

VTM Jenni Simonen väitteli 1.11.2013 Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa aiheesta ”Lähentyvätkö naisten ja miesten juomatavat? – Kvalitatiivinen tutkimus sukupuolesta ja juomisesta”. Väitöskirja on myös elektroninen julkaisu ja luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-984-8>.

TtM Tapio Paljärvi väitteli 10.1.2014 Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa aiheesta ”Subjective measures of binge drinking and adverse health outcomes – Self-reported intoxications, hangovers, and alcohol-induced pass-outs as indicators of at-risk drinking patterns in the Finnish adult population”. Väitöskirja on myös elektroninen julkaisu ja luettavissa osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-9300-5>.

ALKOHOLI- JA HUUMETUTKIJAIN SEURAN TALVISEMINAARI

Tiistaina 4.3.2013, kello 13.00–16.00
Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, sali 404 (4. krs.), Kruununhaka

Lääkkeiden väärinkäyttö

13.00–13.30	Lääkkeiden väärinkäyttö Suomessa – väestökyselyn tuloksia
Karoliina Karjalainen ; Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
13.30–14.00	Pienten lasten äitien bentsodiatsepiinien käyttö – rekisteritutkimuksen tuloksia
Kirsimarja Raitasalo ; Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
14.00–14.30	Psykoaktiivisten lääkkeiden rooli huumeongelmaisten yliannostuskuolemissa
Sanna Rönkä ; Helsingin yliopisto
14.30–15.00	Kahvitauko
15.00–15.30	Päihderiippuvaisen PKV-lääkkeiden käyttö: päihdehakuisuutta vai itselääkintää?
Antti Mikkonen ; Turun yliopisto
15.30–16.00	Lääkkeiden väärinkäyttö ja päihdehoidon lääkkeellistyminen: yhteiskuntatieteellinen näkökulma
Riikka Perälä & Anna Leppo ; Helsingin yliopisto

Ilmoittautumiset ti 25.2.2014 mennessä sähköpostitse: sihteeri@ahts.fi.

Ilmoitathan pe 28.2.2014 mennessä, jos et pääsekään osallistumaan seminaariin. Perumatta jättäneiltä joudumme perimään maksun seminaarijärjestelyistä.

Seminaari on seuran jäsenille, opiskelijoille ja toimittajille maksuton. Muille seminaarimaksu on 15 euroa. Mainitsethan jäsenyydestäsi ilmoittautumisen yhteydessä.

Seuran jäseneksi voi hakea ilmoittautumalla sähköpostitse: sihteeri@ahts.fi. Seuran jäsenmaksu on 15 euroa, eläkeläiset/opiskelijat 10 euroa.

Tervetuloa!